

TLAČOVÁ SPRÁVA

Výstava Inner Sanctum predstavuje aktuálnu tvorbu Dominiky Brečkovej (1992).

Autorka, titul výstavy:	Dominika Brečková: Inner Sanctum
Miesto konania:	Záhorská galéria Jána Mudrocha v Senici, Sadová 619/3
Kurátorka:	Michaela Šuranská
Otvorenie výstavy:	24.11. 2023 (piatok) o 17.00
Hudobný hosť vernisáže:	Pavel Morochovič – klavír
Trvanie výstavy:	24.11. (piatok) 2023 – 21.01. (nedeľa) 2024

Tvorba Dominiky Brečkovej je na súčasnej domácej scéne vizuálneho umenia skôr ojedinelá. Je to najmä z dôvodu, že intenzívny osobný záujem o japonskú kultúru implantuje do svojich maliieb naozaj dlhodobu a kontinuálnu. V jej rukách sa však záujem stáva zároveň nástrojom a jazykom k vyjadreniu názoru na kultúrne a rodové stereotypy zaužívané tu, v našej krajine, kde sú patriarchálne prežitky o domnelej pozícii žien stále prítomné, zarážajúco vypuklé. Autorský program, založený na figurácii, narácii a feministickej optike, Dominika rozvíja už od štúdia na vysokej škole (Akadémia umení v Banskej Bystrici), po ukončení ktorej ho rozširuje a graduje s naozaj veľkým nasadením.

Charakter a obsah maliieb vychádzajú z autenticity autorkinej svojskej optiky, interpretácie japonskej tradície a pop-kultúry a ich transferu do domáceho kontextu a tiež do autorkinho osobného života. Na obrazovej ploche tak vzniká hybridný dialóg dvoch kultúr. Apropriovanie prvkov pochádzajúcich z jednej aj druhej, ich následné voľné použitie, zapojenie paradoxov či absurdity a irónie (aj sebaíronie), to všetko sa koncentruje v odvážnom maliarskom naratívne prezentujúcom autorkin pohľad na obe kultúry. V prípade japonskej je to, okrem osobného zaujatia, reflexia toho, akým spôsobom sa v domácom prostredí preberá a následne modifikuje, často povrchno. V maľbách nachádzame postavy zo staršej (yókai) aj novej (anime) mytológie, referencie na pop-kultúru, hry či pornografiu. Sú charakteristické expresívnou farebnosťou a rukopisom, využitím ornamentu a aj výraznou estetikou, nie však estetizáciou. Ornament, výšivka a symbol sa stávajú súčasťou organického tela maľby. Ich expresívna aplikácia vyvoláva skôr nepokoj, pretože sú použité podvratne.

Diverzná škála obrazových prvkov mixuje východné a stredoeurópske prostredie, slovenský folklór, pohanskú, agrárnu a osobnú mytológiu. Aktéri všetkých spomenutých svetov sa stretávajú v Dominikiných maľbách. Tie majú síce silnú symbolickú rovinu, ale nadväzujú na reálnu matériu, s ktorou autorka pracuje a ktorou dotvára svoju vlastnú mytológiu. Mám na mysli kontext rodinný (maľba Ja v tvojom veku som mala

loptu), regionálny, ale aj niektoré osobné činnosti, ktorým sa venuje, ako napríklad staranie sa o domáce zvieratá, zabíjačka, vyrezávanie tradičných masiek, praktizovanie aikida...

Dominika používa prostriedky typické pre feministické či femínne umenie, ako vyšívanie, šitie a háčkovanie. Maľby sú tak rozšírené o mäkké prvky, ktoré ich vzťahovo až organicky prepájajú, vyčnievajú z nich. Pripomínajú „teplé orgány“ malieb alebo zvláštne implantáty. Vnášajú aspekt „rukodielna“, avšak opäť podvratne. Závesný obraz je kombinovaný so šitými priestorovými prvkami, čím posúva svoju klasickú formu.

Ak by sme mali textovú reflexiu výstavy Dominiky Brečkovej ukončiť jedným princípom vyňatým z jej širokej a diverznej maliarskej ikonografie, bol by to motív žien praktizujúcich aikido. Ich znázornenie predstavuje prvok ženskej sily a emancipácie, hľadanie duchovného vyrovnanie, rodovej harmónie a priateľstvo rozdielnych kultúr. V našom prostredí, kde bol folklór systematicky využívaný počas socializmu a ideologicky sa k nemu dnešná politická moc opäť obracia, môže tento motív znamenať aj to, že žena odkladá agrárnu minulosť a venuje sa sebarozvíjaniu.

Michaela Šuranská

Dominika Brečková (*1992)

v roku 2017 ukončila magisterské štúdium na Fakulte výtvarných umení Akadémie umení v Banskej Bystrici. Prioritne sa venuje maľbe, ktorú vyštudovala v ateliéri Stanislava Balka, neskôr Jána Triašku. V roku 2021 bola finalistkou súťaže Maľba roka Nadácie banky VÚB. Svoju tvorbu prezentovala na individuálnych (výber) – Female territory (Koniareň – priestor pre súčasné umenie, Trebišov, 2022), Tatami galaxy (NERV platforma, Humenné, 2021), Fountainhead p(a)lace (Galéria Jula Bindera, Banská Štiavnica, 2020) – aj skupinových výstavách – Hradby samoty XII. (Kaštieľ Jablonica, 2023), SADIS - Slovak art days in Split (SVEUČILIŠNA GALERIJA – UNIVERSITY ART GALLERY IN SPLIT, 2022), MAĽBA 2021 (Galéria Nedbalka, Bratislava, 2021) a i.